

Mevrouw Liesbeth HOMANS

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Arenberggebouw

Arenbergstraat 7

1000 BRUSSEL

contactpersoon

Dirk Van Guyze
dvguyze@serv.be

ons kenmerk

SALV_BR_20180223_adv_aanpassing-aan-AVG_dvg_hHV

Brussel

23 februari 2018

Advies ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Mevrouw de minister

Situering

De SALV ontving op 17 januari 2018 een brief met het verzoek om binnen de 30 dagen een advies neer te leggen betreffende het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de algemene verordening gegevensbescherming en tot intrekking van de Richtlijn 95/46/EG.

Na telefonisch contact met uw kabinet (Simon Vander Elst) op 1 februari 2018 kon de adviestermijn verlengd worden tot en met de SALV-raadszitting van 23 februari 2018.

Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, is in België omgezet bij de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens.

Op 4 mei 2016 werd Verordening (EU) nr. 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (Algemene Verordening Gegevensbescherming of AVG) gepubliceerd.

Deze verordening trad in werking op 24 mei 2016, is rechtstreeks toepasbaar in de lidstaten en heeft als doel de gegevensbescherming in de lidstaten te harmoniseren.

De verordening moet worden toegepast vanaf 25 mei 2018. De tussenliggende periode dient om de lidstaten de mogelijkheid te bieden alle mogelijke uitvoeringsmaatregelen te nemen.

De AVG stelt regels vast betreffende de bescherming van natuurlijke personen met betrekking tot de verwerking en het vrije verkeer van persoonsgegevens. Om ervoor te zorgen dat alle Vlaamse regelgeving tijdig en op een uniforme wijze wordt aangepast aan de AVG, werd een juridische werkgroep opgericht die als doel had de regelgeving te screenen.

Het doel van de screening is het detecteren van:

- verwijzingen in de huidige regelgeving naar de federale wet van 8 december 1992;
- bepalingen in de huidige regelgeving die strijdig zijn met de AVG;
- bepalingen die conform zijn met de AVG maar elementen uit de verordening herhalen.

De nota aan de Vlaamse Regering die het voorontwerp van decreet begeleidt, geeft aan dat de Vlaamse decreten met het oog op de aanpassing aan de AVG een aantal onderwerpen bevatten die steeds terugkeren en de beleidsdomeinen overschrijden. Het gaat met name om:

- verwijzingen naar machtigingen;
- verwijzingen naar bijzondere categorieën van persoonsgegevens;
- algemene verwijzing naar bestaande regelgeving over de bescherming en verwerking van persoonsgegevens;
- uitzondering op rechten van betrokkenen bij inspectie- of auditbezoeken;
- uitzondering op rechten van betrokkenen bij specifieke bepalingen;
- kostenloze inzage;
- terminologische aanpassingen.

Machtigingen

Op grond van de huidige wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens werden binnen de federale commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ('privacycommissie') een aantal sectorale comités opgericht. Als het doorgegeven van statistische informatie vanuit het federale niveau naar het Vlaamse niveau gepaard gaat met het doorgeven van persoonsgegevens, dan moet dit gemachtigd worden door een sectoraal comité van de privacycommissie. Voor statistische gegevens is dat het Statistisch Toezichtscomité.

Op 25 mei 2018 worden de sectorale comités opgeheven. De AVG laat nog altijd toe dat er met machtigingen gewerkt wordt maar op federaal niveau werd beslist de comités op te heffen.

Omgekeerd, als het doorgeven van informatie door de Vlaamse overheid aan de federale overheid betrekking heeft op persoonsgegevens, dan is er een machtiging nodig van de Vlaamse Toezichtcommissie.

Advies

De Raad neemt kennis van het voorliggende voorontwerp van decreet en stelt daarbij vast dat vanuit het departement LV slechts een beperkt aantal aanpassingen moeten worden doorgevoerd aan de bestaande landbouwregelgeving. In het voorontwerp van decreet is een afdeling 13 'Wijzigingen van de regelgeving van het beleidsdomein Landbouw en Visserij' opgenomen. Drie artikels van deze afdeling (artikel 111-113) geven de wijzigingen aan die moeten worden uitgevoerd aan het Landbouwdecreet en het decreet houdende de organisatie van co-existentie van genetisch gemodificeerde gewassen.

De SALV merkt op dat de Europese Commissie een stappenplan heeft opgesteld in het kader van de algemene verordening gegevensbescherming¹. Een eerste stap gaat over 'bewustmaking' en het feit dat er vanaf 25 mei 2018 nieuwe maatregelen van kracht worden. Om voldoende bewustwording te creëren en de gebruikers (landbouwers) aan te zetten voorzichtig om te gaan met persoonsgegevens vraagt de SALV de Vlaamse overheid een sensibiliseringscampagne op te zetten.

De SALV heeft verder geen strategische bemerkingen bij de wijze van omzetting van de Europese verordening in Vlaamse wetgeving.

Hoogachtend

Hendrik Vandamme

voorzitter

¹ <https://gdpr-eu.be/>

Minaraad

Herman Teirlinckgebouw
Havenlaan 88 bus 15
1070 Brussel
T 02 558 01 30
E info@minaraad.be
www.minaraad.be

Mevrouw Liesbeth Homans
Viceminister-president van de
Vlaamse Regering en Vlaams minister
van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en
Armoedebestrijding
Arenbergstraat 7
1000 Brussel

uw bericht van	uw kenmerk	ons kenmerk	bijlagen
16 januari 2018	KH-8444	02/M6/2018/43	/
Datum	Vragen naar / e-mail	Telefoon	
31 januari 2018	Jan.verheeke@minaraad.be	02 558 01 36	

Mevrouw de minister,

Op 16 januari 2018 ontving de Minaraad de adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan algemene gegevensbescherming.

Het dagelijks besliste om geen advies hierover uit te brengen.

Hoogachtend,

10.

Jan Verheke
secretaris

Mathias Bienstman
Voorzitter

Kabinet minister Homans	
NR.	Ph 9253
Datum IN	01 FEB. 2018
Datum UIT	

Mevrouw Liesbeth HOMANS

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Arenberggebouw - Arenbergstraat 7

1000 BRUSSEL

contactpersoon

Frank Van Thillo

fvthillo@serv.be

ons kenmerk

MORA_BR_20180208_aanpassing_decreten_AVG

Brussel

8 februari 2018

Advies over het ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Mevrouw de minister

U vroeg de MORA op 16 januari 2018 om advies te verlenen over het bovenstaande ontwerp van decreet houdende aanpassing van de decreten aan de algemene verordening gegevensbescherming.

De raad besliste op 26 januari 2018 in consensus om geen advies te formuleren over dit ontwerp van decreet.

Hoogachtend

Daan Schalck

voorzitter

RAAD VAN STATE

afdeling Wetgeving

advies 62.834/3
van 19 februari 2018

over

een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’

Op 16 januari 2018 is de Raad van State, afdeling Wetgeving, door de Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding verzocht binnen een termijn van dertig dagen een advies te verstrekken over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest ‘houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’.

Het voorontwerp is door de derde kamer onderzocht op 6 februari 2018. De kamer was samengesteld uit Jo BAERT, kamervoorzitter, Jeroen VAN NIEUWENHOVE en Koen MUYLLE, staatsraden, Johan PUT, assessor, en Astrid TRUYENS, griffier.

Het verslag is uitgebracht door Dries VAN EECKHOUTTE, auditeur.

Het advies, waarvan de tekst hierna volgt, is gegeven op 19 februari 2018.

*

1. Met toepassing van artikel 84, § 3, eerste lid, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, heeft de afdeling Wetgeving zich toegespitst op het onderzoek van de bevoegdheid van de steller van de handeling, van de rechtsgrond¹, alsmede van de vraag of aan de te vervullen vormvereisten is voldaan.

Gelet op het zeer hoge aantal adviesaanvragen heeft de afdeling wetgeving zich bovendien noodgedwongen moeten beperken tot een summier onderzoek van het voorontwerp, zelfs met betrekking tot de in artikel 84, § 3, eerste lid, van die wetten opgesomde punten. Zo heeft de Raad van State de in opmerking 2.1 vermelde screening niet kunnen overdoen om na te gaan of het volledige Vlaamse decretale kader effectief is doorgelicht. Bovendien was het slechts voor een deel van de bepalingen in het voorontwerp mogelijk om de deugdelijkheid van de aanpassingen te controleren. Ten slotte beschikt de Raad van State nog niet over alle gegevens om zich op een sluitende wijze uit te spreken, zoals blijkt uit opmerking 5.

Uit de vaststelling dat over een bepaling in dit advies niets wordt gezegd, mag dan ook niet zonder meer worden afgeleid dat er niets over gezegd kan worden en indien er wel iets over wordt gezegd, dat er niet méér over te zeggen valt.

*

STREKKING VAN HET VOORONTWERP

2.1. Met het voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest wordt de uitvoering beoogd van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)’ (hierna: de AVG), door het bestaande Vlaamse decretale kader aan deze verordening aan te passen. Zoals in de memorie van toelichting wordt uiteengezet, is de AVG vanaf 25 mei 2018 rechtstreeks toepasselijk in elke lidstaat en heeft ze directe werking, zodat geen internrechtelijke omzettingsmaatregelen vereist zijn.

Uit een screening² van het Vlaamse decretale kader bleek evenwel dat een groot aantal verwijzingen naar de wet van 8 december 1992 ‘tot bescherming van de persoonlijke levensfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens’³ (hierna: de WVP) moeten worden aangepast, onder meer wat betreft het systeem van voorafgaande machtigingen. Bepalingen die strijdig zijn met de nieuwe regeling in de AVG, moeten uiteraard worden

¹ Aangezien het om een voorontwerp van decreet gaat, wordt onder “rechtsgrond” de overeenstemming met de hogere rechtsnormen verstaan.

² Over de verschillende aspecten van een dergelijke screening met het oog op de uitvoering van de AVG, zie D. DE BOT, “De uitvoering van de algemene verordening gegevensbescherming – enkele bemerkings bij de Belgische context”, *TVW* 2016, (218) 225-230.

³ Deze wet bevat onder meer de omzettingsmaatregelen van de voorganger van de AVG, namelijk richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens’. De wet kent echter een ruimer toepassingsgebied dan die richtlijn en bevat ook bijkomende regelingen.

aangepast. Bepalingen die met de AVG stroken maar die voorschriften ervan inhoudelijk hernemen, moeten ter wille van het overschrijfverbod⁴ worden opgeheven.

2.2. Naast de verscheidene wijzigingsbepalingen, die zijn geordend per beleidsdomein, bevat het voorontwerp ook een machtiging van de Vlaamse Regering om de bestaande wets- en decreetsbepalingen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen om ze in overeenstemming te brengen met de AVG en met “de federale en Vlaamse wetgeving die is aangenomen in het kader van de voormelde verordening”. Deze bevoegdheid vervalt twee jaar na de inwerkingtreding van het aan te nemen decreet en de op grond hiervan genomen besluiten moeten bij decreet worden bekrachtigd binnen twee jaar na hun inwerkingtreding, zo niet houden ze op uitwerking te hebben.

Het aan te nemen decreet treedt in werking op dezelfde datum als die waarop de AVG van toepassing is, namelijk 25 mei 2018,⁵ met uitzondering van artikel 143, dat in werking treedt op de datum van de inwerkingtreding van artikel 107 van het decreet van 25 april 2014 ‘betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning’.

VORMVEREISTEN

3. Gelijktijdig met de adviesaanvraag aan de Raad van State werd het voorontwerp om advies voorgelegd aan de Sociaal-Economische Raad van Vlaanderen (SERV), de Vlaamse Onderwijsraad (VLOR), de Strategische Adviesraad voor het Welzijns-, Gezondheids- en Gezinsbeleid (SAR WGG), de Strategische Adviesraad voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM), de Strategische Adviesraad voor Landbouw en Visserij (SALV), de Mobiliteitsraad van Vlaanderen (MORA), de Strategische Adviesraad Ruimtelijke Ordening - Onroerend Erfgoed (SARO), de Vlaamse Woonraad en de Milieu- en Natuurraad van Vlaanderen (Mineraad).

In dit verband dient erop te worden gewezen dat het aanbeveling verdient een voorontwerp slechts aan de Raad van State voor te leggen nadat het alle achtereenvolgende stadia van de administratieve voorbereiding heeft doorgemaakt. Aldus wordt vermeden dat de Raad van State opnieuw om advies dient te worden gevraagd ten gevolge van wijzigingen aan de voorgelegde tekst.

4. De gemachtigde verklaarde dat het voorontwerp niet voor advies is voorgelegd aan de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (hierna: de CBPL):

“Het advies van de CBPL werd niet ingewonnen. Dat is immers niet wettelijk verplicht. Artikel 29 van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens verplicht niet om over voorontwerpen van wetgeving, het advies van de CBPL in te winnen. M.a.w. het inwinnen van het advies van de CBPL is geen vormvereiste waaraan moet worden

⁴ Het overschrijfverbod houdt in dat verordeningsbepalingen die rechtstreeks toepasselijk zijn in elke lidstaat niet mogen worden overgenomen of geparafraseerd in internrechtelijke bepalingen, zodat niet de indruk ontstaat dat het gaat om bepalingen die door de lidstaten zelf naar goedgevoelen zouden kunnen worden ingevoerd of gewijzigd.

⁵ Artikel 99, lid 2, van de AVG.

voldaan vooraleer het advies RvS te kunnen inwinnen. Bijkomend kan worden verwezen naar het advies 60.983/1, gegeven door de Raad van State op 31 maart 2017, over een voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘tot oprichting van een publiekrechtelijk vormgegeven extern verzelfstandigd agentschap Vlaams Agentschap voor de Uitbetaling van Toelagen in het kader van het Gezinsbeleid, tot vaststelling van vergunningsnormen voor private uitbetalingsactoren en tot wijziging van het decreet van 30 april 2004 betreffende de oprichting van het intern verzelfstandigd agentschap met rechtspersoonlijkheid Kind en Gezin’. Daarin stelt de RvS dat het aanbeveling verdient het advies van de CBPL in te winnen overeenkomstig artikel 29 van de voornoemde wet van 8 december 1992, de RvS heeft aldus geoordeeld dat het niet verplicht is het advies van de CBPL in te winnen.”

De CBPL wordt weliswaar vanaf 25 mei 2018 opgevolgd door de Gegevensbeschermingsautoriteit,⁶ maar dat neemt niet weg dat ze de instantie is die hier en nu met de meeste kennis van zaken kan oordelen over de juiste wijze van uitvoering van de AVG zodat het raadzaam is om haar om advies te vragen over het voorontwerp, ook al is dat advies niet verplicht.

Men kan natuurlijk opwerpen dat de adviestermijn voor gevallen van niet-verplichte advisering zestig dagen bedraagt⁷ en dat er amper tijd rest om de CBPL alsnog om advies te vragen en vervolgens nog de parlementaire procedure te doorlopen vooraleer de AVG op 25 mei 2018 uitwerking heeft, maar het is mogelijk om de CBPL te vragen om op vrijwillige basis haar advies met enige spoed te verlenen en desnoods het voorontwerp alvast in het Vlaams Parlement in te dienen waarbij het advies van de CBPL nog kan worden betrokken bij de bespreking in de bevoegde parlementaire commissie.

ALGEMENE OPMERKINGEN

5. In het voorontwerp van bestuursdecreet,⁸ dat nog niet om advies aan de Raad van State is voorgelegd, komen eveneens bepalingen voor met betrekking tot de verwerking van persoonsgegevens die beschouwd kunnen worden als een gedeeltelijke uitvoering van of als een verwijzing naar bepalingen van de AVG. Voorts is het de Raad van State niet duidelijk wat zal gebeuren met de Vlaamse toezichtcommissie voor het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, bedoeld in artikel 10 van het decreet van 18 juli 2008 ‘betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer’⁹ en of het de bedoeling is om te voorzien in een toezichthoudende autoriteit, specifiek voor de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest.¹⁰

⁶ Zie de wet van 3 december 2017 ‘tot oprichting van de Gegevensbeschermingsautoriteit’, inzonderheid de artikelen 3 en 110 ervan.

⁷ Zie artikel 29, § 2, tweede lid, van de WVP, in vergelijking met de mogelijkheid om in speciaal gemotiveerde dringende gevallen het advies te vragen op ten minste vijftien dagen (artikel 29, § 3, tweede lid, van de WVP).

⁸ Zie: <https://overheid.vlaanderen.be/bestuursdecreet>.

⁹ Artikel IV.4, 7°, van het voormelde voorontwerp van bestuursdecreet voorziet in de opheffing van dat decreet, met uitzondering van de bepalingen met betrekking tot de bescherming van persoonsgegevens en die Vlaamse toezichtcommissie.

¹⁰ Zie daarover adv.RvS 61.267/2/AV van 27 juni 2017 over een voorontwerp dat heeft geleid tot de wet van 3 december 2017, *Parl.St.* Kamer 2016-17, nr. 54-2648/001, p. 115 en 120-121.

Voorts heeft de Raad van State tot op heden nog geen voorontwerp van wet ontvangen dat de algemene uitvoeringsmaatregelen bevat van de AVG, ondanks de nakende datum van inwerkingtreding ervan.

Het gevolg hiervan is dat het onderzoek van het onderhavige voorontwerp van decreet moet gebeuren binnen een onvolledig kader, zodat de Raad van State geen definitief standpunt kan innemen aangaande de inpasbaarheid van de ontworpen bepalingen in de federale en Vlaamse regelgeving inzake de bescherming van persoonsgegevens.

6. Overeenkomstig artikel 2, lid 2, a), van de AVG is ze onder meer niet van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens “in het kader van activiteiten die buiten de werkingssfeer van het Unierecht vallen”. Een gelijkaardige beperking van het toepassingsgebied komt ook voor in artikel 3, lid 2, eerste streepje, van richtlijn 95/46/EG,¹¹ maar het Hof van Justitie huldigt ten aanzien van die beperking een restrictieve interpretatie, die tot gevolg heeft *dat de richtlijn ook van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens binnen een bepaalde lidstaat die geen rechtstreeks verband houdt met de uitoefening van activiteiten die onder het Unierecht vallen.*¹² Er mag worden aangenomen dat die interpretatie niet wezenlijk zal veranderen onder de AVG.

Dat neemt echter niet weg dat bij de omzetting van richtlijn 95/46/EG bij de WVP volledig abstractie is gemaakt van de beperking tot binnen de werkingssfeer van het Unierecht vallende activiteiten. Er is geopteerd voor een allesomvattende regeling, zodat het toepassingsgebied van de omzettingsregeling op dat punt ruimer is dan waartoe de richtlijn verplicht. De transitie naar de AVG, gecombineerd met het overschrijfbod, houdt in dat de zo-even geschetste beperking van het toepassingsgebied vanaf 25 mei 2018 wel zal gelden, tenzij indien lidstaten zelf in hun uitvoeringsregels van de AVG bepalen dat de AVG ook van toepassing is op de verwerking van persoonsgegevens die onder (alle of bepaalde) uitzonderingsgronden vermeld in artikel 2, lid 2, van de AVG vallen.¹³

¹¹ Richtlijn 95/46/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 oktober 1995 ‘betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens’.

¹² HvJ 20 mei 2003, C-465/00, C-138/01 en C-139/01, *Österreichischer Rundfunk e.a.*, punten 39-47; HvJ 6 november 2003, C-101/01, *Lindqvist*, punten 38-45; HvJ (Grote Kamer) 16 december 2008, C-73/07, *Satakunnan Markkinapörsi en Satamedia*, punten 40-42.

¹³ De Nederlandse Raad van State formuleerde een gelijkaardige suggestie met betrekking tot de ontworpen uitvoeringswet in Nederland, waarop de Regering is ingegaan (advies van 10 oktober 2017 en nader rapport, *Parl.St.* Tweede Kamer, 2017-18, 34.851, nr. 4, p. 30-33). Dat heeft geleid tot de volgende bepaling met betrekking tot het toepassingsgebied:

“Artikel 3. Schakelbepaling verwerkingen buiten werkingssfeer verordening

1. Deze wet en de daarop berustende bepalingen zijn mede van toepassing op de verwerking van persoonsgegevens:

a. in het kader van activiteiten die buiten de werkingssfeer van het Unierecht vallen;

b. (...).

2. De verordening is van overeenkomstige toepassing op de verwerking van persoonsgegevens, bedoeld in het eerste lid.

(...)”

De Raad van State is zich ervan bewust dat een dergelijke beslissing in de eerste plaats aan de federale wetgever zal toekomen, naar aanleiding van de algemene uitvoering van de AVG. Toch is het mogelijk dat de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest binnen hun materiële bevoegdheden de AVG op algemene wijze van toepassing verklaren op de verwerking van persoonsgegevens die buiten de werkingssfeer van het Unierecht vallen, wanneer de federale wetgever geen dergelijke algemene bepaling zou aannemen.

Concreet adviseert de Raad van State om af te wachten wat ter zake de opstelling zal zijn van de federale wetgever. Indien in de federale uitvoeringswet geen dergelijke bepaling wordt opgenomen, is het aan de Vlaamse Gemeenschap en het Vlaamse Gewest om zich te beraden over een dergelijke algemene bepaling. Dat betekent uiteraard niet dat de thans ontworpen regeling in afwachting geen doorgang kan vinden, wel integendeel.

7. In het voorontwerp wordt herhaaldelijk verwezen naar de “regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens”.¹⁴ Gevraagd naar welke regelgeving er zodoende wordt verwezen, antwoordde de gemachtigde:

“Er is geopteerd voor de omschrijving ‘regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens’ omdat deze voldoende ruim is om alle toepasselijke regelgevingen, zowel Europees, federaal als Vlaams te omvatten. Net als in de bepaling die wordt vervangen (nl. de privacywet, dit is de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens en de uitvoeringsbesluiten ervan), gaat het om de bescherming van natuurlijke personen.

De formulering maakt ook duidelijk dat het voorwerp van die regelgeving niet de bescherming van de persoonlijke levenssfeer noch de bescherming van persoonsgegevens is. Er wordt gekozen voor de omschrijving ‘bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens’. Dit moet alle regels omvatten die van toepassing zijn op en bescherming bieden bij de verwerking van persoonsgegevens. Dit zijn in de eerste plaats de regels over gegevensbescherming maar kunnen ook andere regels zijn, met name als de verwerking ook een inmenging vormt in het privéleven. In dat geval moet ook rekening worden gehouden met de regels die het privéleven beschermen. Dat sluit aan bij artikel 1, lid 1, AVG krachtens hetwelk bij de verordening regels worden vastgesteld betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens (...). Lid 2 verduidelijkt dat de verordening de grondrechten en fundamentele vrijheden van natuurlijke personen beschermt en met name hun recht op bescherming van persoonsgegevens. Daarom is het van belang aan te geven dat het niet gaat om wetgeving over privacy of ter bescherming van de persoonlijke levenssfeer maar veeleer om wetgeving die betrekking heeft op de bescherming die geldt bij de verwerking van persoonsgegevens. Voor de omschrijving wordt gekozen voor de bewoordingen ‘de regelgeving over de bescherming in verband met de verwerking van persoonsgegevens’ die ook gebruikt worden in artikel 1, lid 1 AVG.

Het is een goede suggestie om te vermelden over wie het gaat, en aldus in te voegen de bescherming VAN NATUURLIJKE PERSONEN bij de verwerking van persoonsgegevens.

¹⁴ Zie de artikelen 4, 13, 1°, 15, 19, 23, 1°, 25, 28, 36, 37, 46, 48, 2°, 49, 50, 52, 53, 58, 59, 64, 2°, 67, 68, 69, 72, 74, 3°, 76, 79, 2°, 80, 81, 88, 2°, 89, 90, 92, 94, 99, 2°, 100, 1°, 107, 120, 130, 132, 1°, 138, 142, 143, 145, 146 en 151 van het voorontwerp.

Zie ook de algemene toelichting bij hoofdstuk 2, onder deel B van de MVT die verduidelijkt waarop de bescherming slaat.”

Met het voorstel van de gemachtigde om de woorden “bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens” telkens te vervangen door “bescherming van natuurlijke personen bij de verwerking van persoonsgegevens” kan worden ingestemd.

Er zal evenwel op moeten worden toegezien dat de woorden “van natuurlijke personen” ook worden toegevoegd in de bepalingen die ertoe strekken om de woorden “wetgeving betreffende”, “wetgeving tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van” of “wet van 8 december 1992 betreffende de bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van” te vervangen door de woorden “regelgeving over de bescherming bij”.¹⁵

8. In verscheidene ontworpen bepalingen wordt met betrekking tot de zogenaamde machtigingprocedures¹⁶ verwezen naar “de beginselen inzake de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens die van toepassing zijn bij de mededeling van persoonsgegevens, zoals ze in voorkomend geval op federaal of Vlaams niveau verder zijn of worden gespecificeerd”. Blijkbaar is het de bedoeling om daarmee op algemene wijze te refereren aan een aantal wettelijke en decretale regelingen waarin dergelijke machtigingen en machtigingsprocedures voorkomen. In de memorie van toelichting wordt deze algemene verwijzing verantwoord als volgt:

“Deze formulering gaat uit van de beginselen inzake de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens. Dit betreft de beginselen zoals ze worden omschreven in de AVG.

Daarnaast wordt ruimte gelaten voor de specifieke toepassing van die beginselen in de context van mededeling. Die specifieke toepassing betreft bijvoorbeeld het feit dat de beginselen gelden zowel voor de mededelende overheidsdienst als voor de ontvangende overheidsdienst.

Tot slot laat deze formulering ook een verdere specificatie op federaal of Vlaams niveau toe. Die specificatie is bedoeld om rekening te houden met de federale of Vlaamse regelgeving die de modaliteiten en voorwaarden voor het interbestuurlijk gegevensverkeer omschrijft. Dat kan een machtiging zijn door een daartoe ingesteld machtigingscomité dan wel een beslissing van de verantwoordelijke van de bevraagde verwerking (of gegevensbron), desgevallend na advies van de functionaris voor gegevensbescherming.

Op deze manier is het mogelijk deze verwijzing te behouden ongeacht de richting die toekomstige wijzigingen uitgaan.”

De gemachtigde verklaarde hierover aanvullend nog het volgende:

“Voor bepaalde dienstverleningen (bv. toekenning van een subsidie) heeft een instantie gegevens nodig van ofwel uitsluitend federale of uitsluitend Vlaamse instanties

¹⁵ Zie de artikelen 59, 1°, 60, 2°, 62, 2°, en 64, 1°, van het voorontwerp.

¹⁶ Dit zijn volgens de memorie van toelichting “procedures die voorschrijven dat de mededeling van persoonsgegevens voorafgaandelijk moet worden gemachtigd door een daartoe opgericht comité”, bijvoorbeeld de machtiging waarin wordt voorzien bij artikel 36*bis* van de WVP.

of van zowel federale als Vlaamse instanties. Momenteel moet men daarvoor voorafgaand gemachtigd zijn door in voorkomend geval federale sectorale comités binnen de CBPL (worden opgeheven) en/of door de Vlaamse Toezichtcommissie. De gekozen formulering is bedoeld om alle mogelijke situaties te kunnen ondervangen. De formulering wil aangeven dat altijd rekening moet worden gehouden met de beginselen inzake gegevensverwerking, zijnde de bepalingen van de AVG, maar houdt de mogelijkheid open dat deze regels nader worden gespecificeerd in federale en/of deelstatelijke regelgeving. Naargelang het geval (afhankelijk van welke instantie men gegevens wenst), zal in voorkomend geval de specifieke wetgeving ook moeten worden nageleefd.

In diverse Vlaamse regelgevingen wordt verwezen naar de machtigingen en federale en deelstatelijke machtigingsprocedures. In bepaalde gevallen zijn ze opgenomen als waarborg voor het feit dat gegevens niet langer bij de betrokken burger maar bij een andere overheidsdienst worden opgevraagd. Dan zijn ze vooral bedoeld om de burger gerust te stellen en moeten zij een waarborg vormen voor die burger dat van deze werkwijze (de opvraging rechtstreeks bij de betreffende overheidsinstantie) geen misbruik zal worden gemaakt (via de verplichte voorafgaande machtiging).

Welke regeling(en) er ook worden uitgewerkt, het uitgangspunt is altijd dat het gaat om de toepassing van de beginselen inzake de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens op gevallen van interbestuurlijke uitwisseling of mededeling. Dit betreft de beginselen/bepalingen van de AVG. Ook laat deze formulering een verdere specificatie op federaal en/of Vlaams niveau toe. Die specificatie is bedoeld om rekening te houden met de federale of Vlaamse regelgeving die de modaliteiten en voorwaarden voor het interbestuurlijk gegevensverkeer omschrijft. Dat kan een machtiging zijn door een daartoe ingesteld Vlaams en/of federaal machtigingscomité dan wel een beslissing van de verwerkingsverantwoordelijke van de Vlaamse en/of federale bevragede verwerking (of gegevensbron), desgevallend na advies van de functionaris voor gegevensbescherming.

Daarom voorstel om deze verwijzing te behouden ongeacht de richting die toekomstige procedures inzake mededelingen uitgaan.

Het klopt dat er in feite kan worden verwezen naar ‘regelgeving’, eerder dan naar ‘beginselen’. Dit kan aldus in alle dergelijke bepalingen worden opgenomen (vervanging van beginselen door regelgeving).

Aanvullend kan nog worden opgemerkt dat de Vlaamse regering, ingevolge artikel 152 van voorliggend ontwerp van decreet, de Vlaamse decreten nog verder kan aanpassen ingevolge federale en Vlaamse wetgeving die mogelijks nog wordt aangenomen in het kader van de AVG. Zodoende kan deze verwijzing later nog worden gespecificeerd. In afwachting daarvan zijn we voorstander voor het behoud van de huidige formulering.”

Zo algemeen als de verwijzing thans is geformuleerd, is ze bijzonder weinig informatief. De niet-ingewijde burger heeft de memorie van toelichting nodig om zelfs maar te begrijpen dat het gaat om regelingen inzake machtigingen en machtigingsprocedures. De omstandigheid dat toekomstige wijzigingen van die regelingen mogelijk en zelfs waarschijnlijk zijn, betekent nog niet dat een dergelijke algemene verwijzing moet worden gehanteerd. Op zijn minst moet de term “beginselen” worden vervangen door de term “regelgeving”, aangezien de inachtneming van de regelgeving inzake machtigingen ook de inachtneming van eventuele machtigingen of beslissingen op grond van die regelgeving impliceert. Bovendien moet ook uitdrukkelijk tot uiting komen dat het gaat om machtigingsprocedures.

9.1. Naar luid van artikel 23, lid 1, van de AGV kan “[d]e reikwijdte van de verplichtingen en rechten als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 22 en artikel 34, alsmede in artikel 5 (...), voor zover de bepalingen van die artikelen overeenstemmen met de rechten en verplichtingen als bedoeld in de artikelen 12 tot en met 20, worden beperkt door middel van Unierechtelijke of lidstaatrechtelijke bepalingen die op de verwerkingsverantwoordelijke of de verwerker van toepassing zijn, op voorwaarde dat die beperking de wezenlijke inhoud van de grondrechten en fundamentele vrijheden onverlet laat en in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van:

- a) de nationale veiligheid;
- b) landsverdediging;
- c) de openbare veiligheid;
- d) de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van strafbare feiten of de tenuitvoerlegging van straffen, met inbegrip van de bescherming tegen en de voorkoming van gevaren voor de openbare veiligheid;
- e) andere belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Unie of van een lidstaat, met name een belangrijk economisch of financieel belang van de Unie of van een lidstaat, met inbegrip van monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden, volksgezondheid en sociale zekerheid;
- f) de bescherming van de onafhankelijkheid van de rechter en gerechtelijke procedures;
- g) de voorkoming, het onderzoek, de opsporing en de vervolging van schendingen van de beroepsregels voor gereguleerde beroepen;
- h) een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houdt, al is het incidenteel, met de uitoefening van het openbaar gezag in de in de punten a), tot en met e) en punt g) bedoelde gevallen;
- i) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen;
- j) de inning van civielrechtelijke vorderingen.”

In het tweede lid van dat artikel worden de bepalingen gespecificeerd die de wettelijke maatregelen moeten bevatten die in dergelijke beperkingen voorzien.

9.2. In verschillende bepalingen van het voorontwerp wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid om in beperkingen te voorzien.¹⁷ Daarbij wordt verwezen naar hetzij artikel 23, lid 1, e) en h), van de AVG,¹⁸ hetzij artikel 23, lid 1, i),¹⁹ van diezelfde verordening.

9.3.1. In de memorie van toelichting wordt de eerste categorie van beperkingen, waarbij toepassing wordt gemaakt van artikel 23, lid 1, e) en h), van de AVG, onder meer als volgt verantwoord:

¹⁷ Zie artikelen 2, 3, 7, 10, 17, 26, 3°, 30, 31, 35, 39 tot 45, 47, 51, 56, 2°, 61, 2° tot 4°, 66, 2°, 81, 2° en 3°, 82, 85, 3°, 93, 96, 100, 2°, 112 tot 118, 121 tot 125, 136, 137, 139, 2°, 147 tot 149 van het voorontwerp.

¹⁸ Artikelen 2, 3, 7, 2°, 10, 17, 26, 3°, 30, 35, 2°, 39 tot 45, 47, 66, 2°, 93, 96, 100, 2°, 112 tot 118, 121 tot 125, 136, 137, 139, 2°, en 147 tot 149 van het voorontwerp.

¹⁹ Artikelen 7, 1°, 31, 35, 1°, 51, 2° en 4°, 56, 2°, 61, 81, 2° en 3°, 82 en 85, 3°, van het voorontwerp.

“De Vlaamse decreten voorzien op diverse plaatsen in toezicht op haar naleving. Dat toezicht wordt toevertrouwd aan wat algemeen kan omschreven worden als ‘toezicht-, inspectie- en auditdiensten’. Deze diensten verzamelen bij en in het kader van de uitoefening van hun opdrachten gegevens, hetzij rechtstreeks, hetzij via personen of organen die gemachtigd of erkend zijn om gegevens te verzamelen en die als zodanig optreden als verwerker of aangestelde van de bevoegde toezicht-, inspectie- of auditdienst. Die gegevens bevatten onder meer persoonsgegevens (in de zin van gegevens over en van natuurlijke personen).

Met het oog op de taken die hen worden toevertrouwd, is het niet altijd mogelijk om de betrokkenen wiens gegevens worden verwerkt, onmiddellijk in kennis te stellen van het feit dat hun gegevens verzameld zijn en verwerkt worden en hen bijgevolg de inlichtingen mee te delen die door de algemene verordening gegevensbescherming worden voorzien. Zo is het niet aangewezen dat wanneer een inspecteur gegevens verzamelt omtrent een persoon van wie vermoed wordt dat hij zich schuldig maakt aan een overtreding, deze laatste hieromtrent wordt geïnformeerd. Indien de inspecteur hiertoe zou worden verplicht, zou de betrokkene in de mogelijkheid worden gesteld zijn onwettige praktijken gedurende een bepaalde periode te stoppen of bewijzen te doen verdwijnen, zodat een verdere controle geen zin meer zou hebben. Dit zou strijdig zijn met de geest van de regelgeving betreffende de inspectie en van de decreten en besluiten waarop de inspecteurs toezicht dienen te houden.

Aan deze bekommernissen wordt tegemoetgekomen door, in elk decreet waar dit gewenst is, een uitzondering van de rechten van betrokkenen te voorzien op basis van artikel 23 AVG. Dit wordt gedaan met een bepaling die bestaat uit zes leden en telkens afgestemd is op de concrete toezicht-, inspectie- en auditdiensten die gegevens verwerk[en].”

9.3.2. Vermits met de beperkingen waarin wordt voorzien, wordt beoogd het goede verloop van het toezicht, de inspectie of de audit te verzekeren, kan worden aangenomen dat ze strekken tot waarborging van “andere belangrijke doelstellingen van algemeen belang van de Unie of van een lidstaat, met name een belangrijk economisch of financieel belang van de Unie of van een lidstaat, met inbegrip van monetaire, budgettaire en fiscale aangelegenheden, volksgezondheid en sociale zekerheid” (artikel 23, lid 1, e), van de AVG), en van “een taak op het gebied van toezicht, inspectie of regelgeving die verband houdt, al is het incidenteel, met de uitoefening van het openbaar gezag in de in de punten a), tot en met e) en punt g) bedoelde gevallen” (artikel 23, lid 1, h), van de AVG).

9.3.3. Uit artikel 23, lid 1, van de AVG vloeit evenwel voort dat die beperkingen tevens een noodzakelijke maatregel moeten zijn.²⁰

Volgens de betrokken ontworpen bepalingen gelden die beperkingen evenwel “op voorwaarde dat de toepassing van de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de [AVG], *nadelig is of kan zijn voor het onderzoek*”. Een dergelijke soepele voorwaarde kan niet worden gerijmd met het noodzakelijkheidsvereiste dat blijkt uit de aangehaalde verordeningsbepaling.

²⁰ Naast het vereiste dat de beperking een evenredige maatregel moet zijn: zie opmerking 9.3.4.

De mogelijkheid om de verplichtingen en rechten vermeld in de artikelen 12 tot 22 van de AVG niet toe te passen, moet dan ook worden beperkt tot de gevallen waarin dat noodzakelijk is voor het goede verloop van het onderzoek.

9.3.4. Uit artikel 23, lid, 1, van de AVG vloeit tevens voort dat de ontworpen beperkingen maatregelen moeten zijn die evenredig zijn met het nagestreefde doel. In zoverre die beperkingen tevens een inmenging inhouden in het recht op eerbiediging van het privé- en gezinsleven, vloeit die vereiste overigens ook voort uit artikel 22 van de Grondwet en artikel 8 van het Europees Verdrag voor de rechten van de mens.

Te dien aanzien wordt in de memorie van toelichting beklemtoond dat “de uitzonderingen [worden] beperkt tot de onderzoeken die betrekking hebben op een welbepaalde persoon. Dit is een toepassing van het proportionaliteitsbeginsel en houdt in dat de uitzondering enkel geldt voor onderzoeken die betrekking hebben op een welbepaalde persoon. Zodra het gaat om algemene onderzoeken waar geen specifieke of welbepaalde natuurlijke persoon centraal staat, is er niet onmiddellijk een reden of aanleiding om de uitzondering toe te passen.”

Tevens moet worden vastgesteld dat telkens wordt bepaald dat de mogelijkheid om de verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot 22 van de AVG, niet toe te passen, alleen geldt gedurende de periode waarin de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een controle, een onderzoek of de voorbereidende werkzaamheden die daarmee verband houden. Nadat het onderzoek is afgesloten, worden die rechten²¹ opnieuw toegepast.

Zodoende lijken die beperkingen, onder voorbehoud van hetgeen hieronder²² wordt opgemerkt, inderdaad evenredig met het nagestreefde doel.

9.3.5. Er wordt in de ontworpen regeling telkens bepaald dat de toezichthouder, de inspectie- of de auditdienst in kwestie “de beslissing” om de verplichtingen en de rechten vermeld in artikel 12 tot 22 van de AVG niet toe te passen, in voorkomend geval moet rechtvaardigen op verzoek van de bevoegde toezichthoudende autoriteit op het vlak van de gegevensbescherming.

Aan de gemachtigde werd de vraag gesteld of die “beslissing” een schriftelijke en gemotiveerde beslissing is. De gemachtigde antwoordde hierop dat dit slechts het geval is indien er sprake is van een verzoek door de bevoegde toezichthoudende autoriteit:

“Het gaat om een schriftelijke en gemotiveerde beslissing wanneer de vraag wordt gesteld, vermits overeenkomstig het negende lid de bevoegde toezichthoudende autoriteit de toepassing hiervan moet kunnen nagaan. Dat vereist onder meer dat ze kan nagaan dat de beslissing om de juiste reden en op het juiste ogenblik is genomen.”

Ofschoon het niet uit te sluiten valt dat in sommige gevallen een dergelijke beslissing niet onmiddellijk op schrift kan worden gesteld, valt een handelwijze waarbij slechts een schriftelijke neerslag wordt gedaan van de beslissing naar aanleiding van een verzoek van de

²¹ Maar zie daaromtrent opmerking 9.3.6.

²² En hierboven omtrent de noodzakelijkheid: opmerking 9.3.3.

bevoegde toezichthoudende overheid, af te raden. Zodoende wordt minstens de indruk gewekt dat die beslissing voor die gelegenheid wordt gemaakt. Ten einde de rechtsbescherming van de betrokkene te waarborgen, lijkt veeleer vereist dat die beslissing zo snel mogelijk op schrift wordt gesteld. Dat is des te meer het geval nu het niet volstaat om erop te wijzen dat de betrokkene het voorwerp uitmaakt van een lopend onderzoek, maar dat tevens zal moeten worden aangetoond dat de toepassing van de verplichtingen en de rechten vermeld in artikel 12 tot 22 van de AVG nadelig is of kan zijn voor dat onderzoek.

Overigens wordt in de memorie van toelichting erkend dat “rekening [moet] worden gehouden met de regelgeving inzake de motivering van bestuurshandelingen op basis waarvan de betrokkene op een bepaald ogenblik, bijvoorbeeld bij het opmaken van een proces-verbaal van vaststellingen of bij het stellen van bepaalde handelingen, zal moeten worden geïnformeerd”. De stellers van voorontwerp gaan er derhalve ogenschijnlijk zelf ook van uit dat in een (geschreven) gemotiveerde beslissing moet worden voorzien, los van enig verzoek van de bevoegde toezichthoudende autoriteit.

Dit moet worden verduidelijkt.

9.3.6. In de memorie van toelichting wordt omtrent de ontworpen regeling uiteengezet dat “de uitzonderingen tijdelijk zijn” en dat “er slechts sprake is van een uitstel van de uitoefening van de belangrijkste rechten”.

Uit de ontworpen regeling vloeit evenwel voort dat nadat het onderzoek is afgesloten, enkel de rechten vermeld in artikel 15 tot 22 van de AVG opnieuw worden toegepast, “in voorkomend geval conform artikel 12” van de voormelde verordening.

De artikelen 13 en 14 van de AVG worden derhalve niet opnieuw toegepast, zodat de beperking, wat die bepalingen betreft, niet tijdelijk is. De gemachtigde verantwoordde dat als volgt:

“De beperking van de rechten, toegekend overeenkomstig artikel 13 en 14, is inderdaad niet tijdelijk. Dat heeft alles te maken met de vaststelling dat de toepassing van deze artikelen niet langer mogelijk of opportuun is. Artikel 13 kan niet meer worden toegepast, in de mate dat de gegevens al lang (rechtstreeks) bij de betrokkene zijn verkregen. Ook artikel 14 kan niet meer worden toegepast, in de mate dat de informatie in beginsel uiterlijk na 1 maand moet worden verstrekt (artikel 14, lid 3, a) van de AVG). Bovendien kan er bij artikel 14 toepassing worden gemaakt van de uitzondering dat de verstrekking van informatie onevenredig veel inspanning vraagt. Daarom zijn deze rechten niet opgenomen in de opsomming van het voorgestelde zevende lid.”

Hiermee kan niet worden ingestemd.

In artikel 13, lid 4, van de AVG wordt weliswaar bepaald dat het eerste tot derde lid van dat artikel niet van toepassing is “wanneer en voor zover de betrokkene reeds over de informatie beschikt”. Ofschoon in het eerste en tweede lid van dat artikel wordt bepaald dat de verwerkingsverantwoordelijke de betrokkene *bij de verkrijging van de persoonsgegevens* de in die bepaling vermelde informatie verstrekt, lijkt uit de combinatie met het vierde lid voort te vloeien dat zolang de betrokkene niet over die informatie beschikt, de

verwerkingsverantwoordelijke ze moet verstrekken, ook al heeft hij nagelaten dat te doen op het ogenblik van de verkrijging van de persoonsgegevens. Er anders over oordelen zou er immers toe leiden dat de verwerkingsverantwoordelijke van de in artikel 13 bepaalde informatieverplichting zou worden ontslagen door op het ogenblik van de verkrijging van de persoonsgegevens de vereiste informatie niet te verstrekken, zonder dat hij nadien ertoe gehouden zou kunnen worden dat alsnog te doen.

Zelfs indien de hiervoor vermelde interpretatie niet wordt gevolgd, vloeit uit het in opmerking 9.3.4 vermelde evenredigheidsbeginsel voort dat de beperking van de toepassing van artikel 13 enkel slaat op de verplichting dat de bedoelde informatie *bij de verkrijging van de persoonsgegevens* moet worden gegeven, maar niet op de verplichting zelf om die informatie te geven. Het is immers om te vermijden dat de betrokkene op de hoogte wordt gesteld van het onderzoek, dat hem die informatie niet op dat ogenblik wordt verstrekt. Die verantwoording gaat echter niet langer op nadat het onderzoek is afgesloten, zodat de informatie alsnog moet worden verstrekt.

Hetzelfde geldt voor artikel 14 van de AVG. Het vijfde lid van die bepaling voorziet weliswaar in een uitzondering op de informatieplicht wanneer en voor zover het verstrekken van die informatie “onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanning zou vergen”. Uit die bepaling blijkt evenwel dat inzonderheid de verwerking met het oog op archivering in het algemeen belang, wetenschappelijk of historisch onderzoek of statistische doeleinden wordt bedoeld. Andere gevallen van verwerking worden weliswaar niet uitgesloten, maar dan moet voor elk van de ontworpen beperkingen aan de hand van concrete gegevens worden aangetoond dat het verstrekken van de informatie onmogelijk zou zijn of onevenredig veel inspanningen zou vergen. Dat kan niet op algemene wijze worden geponeerd, zonder enig element om die bewering te staven.

Bovendien blijkt uit artikel 14, lid 5, b), van de AVG dat wanneer de informatieplicht niet van toepassing is omdat het verstrekken van informatie onmogelijk blijkt of onevenredig veel inspanningen zou vergen, de verwerkingsverantwoordelijke passende maatregelen moet nemen om de rechten, de vrijheden en de gerechtvaardigde belangen van de betrokkene te beschermen, waaronder het openbaar maken van de informatie. In het voorontwerp wordt dienaangaande niets bepaald.

Uit wat voorafgaat, moet worden besloten dat het gegeven dat de artikelen 13 en 14 van de AVG niet mede opnieuw worden toegepast nadat het onderzoek is afgesloten, onevenredig lijkt te zijn met het door de ontworpen regeling nagestreefde doel.

9.3.7. In de ontworpen regeling wordt voorts telkens bepaald dat als een dossier is verzonden naar het openbaar ministerie en kan leiden tot activiteiten onder leiding van het openbaar ministerie of een onderzoeksrechter, en er onduidelijkheid is over het geheim van het onderzoek, de toezichthoudende overheid, de inspectie- of auditdienst slechts mag antwoorden op een verzoek overeenkomstig de artikelen 15 tot 22 van de AVG nadat het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter hebben bevestigd dat het antwoord het onderzoek niet in het gedrang brengt of kan brengen.

Gevraagd wat er moet gebeuren indien het antwoord van het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter uitblijft, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“Bij de redactie van deze bepaling werd ervan uitgegaan dat het deelstatelijke niveau geen verplichtingen kan opleggen aan de betrokken gerechtelijke overheden. De betrokken deelstatelijke dienst kan enkel het betrokken Openbaar Ministerie of onderzoeksrechter contacteren met de vraag of er op het verzoek kan worden geantwoord. Het is dan aan deze diensten om te antwoorden. Als zij niet antwoorden, zal ook de betrokken dienst niet (kunnen) antwoorden. Het grondrecht wordt niet uitgehold in de mate dat de betrokkene de mogelijkheid heeft om zich, na het verstrijken van de termijn van 1 maand om een antwoord te krijgen overeenkomstig artikel 12, lid 3, AVG, te richten tot de bevoegde toezichthoudende autoriteit die de inspectiedienst (in *casu* Audit Vlaanderen) kan bevragen, alsook het Openbaar Ministerie en/of de onderzoeksrechter. De AVG voorziet overigens in de mogelijkheid dat zij een verwerkingsverantwoordelijke gelast de verzoeken van de betrokkene tot uitoefening van zijn rechten uit hoofde van de verordening in te willigen (zie artikel 58, lid 2, punt c), AVG). In die mate wordt het grondrecht voldoende gewaarborgd, alsook rekening gehouden met de specifieke belangen waarom er van bepaalde rechten wordt afgeweken.

Bovendien is er het risico dat als Audit Vlaanderen toch een antwoord zou geven na verloop van bv. een maand zonder het standpunt van het OM en de onderzoeksrechter te kennen, het geheim van het onderzoek kan worden geschonden.”

In artikel 12, lid 4, van de AVG wordt bepaald dat wanneer de verwerkingsverantwoordelijke geen gevolg geeft aan een verzoek krachtens de artikelen 15 tot 22 van die verordening, hij de betrokkene onverwijld en uiterlijk binnen één maand na ontvangst van het verzoek mededeelt waarom het verzoek zonder gevolg is gebleven, en hem informeert over de mogelijkheid om klacht in te dienen bij een toezichthoudende autoriteit en om beroep bij de rechter in te stellen.

Bijgevolg lijkt minstens vereist dat de toezichthouder, de inspectie- of de auditdienst die geen antwoord heeft ontvangen van het openbaar ministerie of van de onderzoeksrechter, de betrokkene hiervan op de hoogte brengt.

9.3.8. Artikel 10 van het voorontwerp strekt ertoe het intern verzelfstandigd agentschap Informatie Vlaanderen de mogelijkheid te geven om, met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de AVG, te beslissen om de verplichtingen en de rechten vermeld in de artikelen 12 tot 22 van die verordening niet toe te passen.

Aan de gemachtigde werd gevraagd welke onderzoekbevoegdheden van dat agentschap die beperking zouden kunnen verantwoorden. De gemachtigde antwoordde hierop:

“Terechte opmerking. De controle, voorzien in artikel 4 van het KLIP-decreet betreft geen onderzoeksbevoegdheid door een inspectiedienst. De bepalingen van artikel 10 zijn niet noodzakelijk.”

Bijgevolg moet artikel 10 uit het voorontwerp worden weggelaten. Bovendien moet ook ten aanzien van de andere bepalingen van het voorontwerp die in dezelfde beperking voorzien, worden nagegaan of er wel degelijk onderzoeksbevoegdheden zijn die deze beperking kunnen verantwoorden.

9.4.1. In de memorie van toelichting wordt de tweede categorie van beperkingen, waarbij toepassing wordt gemaakt van artikel 23, lid 1, i), van de AVG, als volgt verantwoord:

“Artikel 23 AVG voorziet in de mogelijkheid om de reikwijdte van bepaalde verplichtingen en rechten te beperken, op voorwaarde dat die beperking in een democratische samenleving een noodzakelijke en evenredige maatregel is ter waarborging van i) de bescherming van de betrokkene of van de rechten en vrijheden van anderen.

Dergelijke beperkingen kunnen betrekking hebben op diverse aspecten, gaande van de gegevens waartoe men inzage wil geven, over de termijn binnen dewelke de verantwoordelijke moet reageren tot de manier waarop inzage kan worden gegeven. Voor elke uitzondering wordt aangegeven welke bepaling van artikel 23 AVG wordt toegepast, d.w.z. welk belang men inroept om de uitzondering te rechtvaardigen, alsook van welke bepalingen men wil afwijken en hoe die afwijkingen worden beschermd.”

9.4.2. De meeste van de bepalingen van het voorontwerp waarbij toepassing wordt gemaakt van artikel 23, lid 1, i), van de AVG, strekken ertoe om in bepalingen die thans reeds beperkingen bevatten op het recht op informatie of op toegang tot persoonsgegevens, een verwijzing in te voegen naar dat artikel van de AVG. Zodoende wordt in de regelgeving zelf de verantwoording ingeschreven op grond waarvan die beperkingen in overeenstemming zouden kunnen worden geacht te zijn met de verordening.

Op zich is daar geen bezwaar tegen, al komt het in sommige gevallen de leesbaarheid van die bepalingen niet ten goede. Ook is het niet altijd duidelijk of er wel degelijk sprake is van een beperking in de zin van artikel 23, lid 1, van de AVG. Dat is met name het geval wanneer wordt voorzien in een antwoordtermijn die *korter* is dan het maximum bepaald in de AVG.²³

9.4.3. De artikelen 7, 1°, en 35, 1°, van het voorontwerp voorzien, daarentegen, wel in een nieuwe beperking:²⁴ luidens die bepalingen heeft de persoon op wie een rapportering betrekking heeft geen toegang tot die verklaringen, behalve met toestemming van degene die de onregelmatigheid heeft gerapporteerd.

In de memorie van toelichting wordt de noodzaak van die beperking niet nader verantwoord. Hieromtrent om uitleg gevraagd, heeft de gemachtigde het volgende geantwoord:

“Om te garanderen dat personeelsleden aan Audit Vlaanderen onregelmatigheden kunnen rapporteren, is het noodzakelijk dat het personeelslid die onregelmatigheden rapporteert/verklaart, zekerheid heeft dat degene over wie hij onregelmatigheden rapporteert, geen inzage krijgt in die verklaringen. Indien bv. na een bepaalde termijn toch inzage zou moeten worden toegestaan, dan zal geen enkel personeelslid nog bereid zijn onregelmatigheden te melden. De voornoemde bescherming van degenen die iets rapporteert, is niet van toepassing wanneer Audit Vlaanderen vaststelt dat er sprake is van

²³ Zie artikelen 61, 2°, en 82, 2°, van het voorontwerp.

²⁴ Die bepalingen strekken niet tot de *vervanging* van artikel 256, derde lid, laatste zin, van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en van artikel 223, derde lid, laatste zin, van het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’, waarin wordt bepaald dat verklaringen over onregelmatigheden niet onder het inzagerecht vallen: ze voegen een zin toe aan die bepalingen. De vraag kan evenwel worden gesteld of dat de bedoeling is van de stellers van het voorontwerp en of niet veeleer die zin moet worden vervangen.

kwade trouw, persoonlijk voordeel of valse aangifte. In dat geval heeft de persoon over wie gerapporteerd wel toegang tot die verklaringen. Tot slot heeft degene over wie onregelmatigheden zijn gerapporteerd, recht om zich te verdedigen tegen de verklaringen die door Audit Vlaanderen (zonder vermelding van wie die de onregelmatigheden heeft gerapporteerd) aan hem worden voorgelegd. Vandaar dat o.i. deze bepaling de evenredigheidstoets doorstaat.”

Gelet op het voorgaande, lijken die beperkingen redelijk verantwoord.

Wel moet worden vastgesteld dat in de ontworpen bepalingen niet in een uitzondering wordt voorzien in geval van kwade trouw, persoonlijk voordeel of valse aangifte: enkel wanneer degene die de onregelmatigheid heeft gerapporteerd, hiermee instemt, heeft de persoon op wie de rapportering betrekking heeft, toegang tot diens verklaringen. Weliswaar vloeit uit artikel 256, derde lid, eerste zin, van het Provinciedecreet van 9 december 2005 en uit artikel 223, derde lid, eerste zin, van het decreet van 22 december 2017 ‘over het lokaal bestuur’ voort dat in geval van kwade trouw, persoonlijk voordeel of valse aangifte een rapportering aanleiding kan geven tot een tuchtsanctie of een ontslag. Hieruit kan evenwel niet worden afgeleid dat in dat geval de persoon op wie de rapportering betrekking heeft, toegang heeft tot de verklaringen in kwestie. Indien dit toch de bedoeling is van de stellers van het voorontwerp, moet dat uitdrukkelijk in de tekst ervan worden bepaald.

9.5. Artikel 23, lid 2, van de AVG vereist dat “specifieke bepalingen” moeten worden opgenomen in de betrokken ontworpen bepalingen met betrekking tot een aantal in die verordeningsbepaling opgesomde elementen. Het is echter niet duidelijk of elk van die elementen voldoende is uitgewerkt. Zo wordt bij artikel 23, lid 2, d), van de AVG vereist dat bepalingen worden opgenomen met “waarborgen ter voorkoming van misbruik of onrechtmatige toegang of doorgifte”. Daarover valt op het eerste gezicht niets specifiek aan te treffen in de ontworpen bepalingen. De stellers van het voorontwerp moeten dan ook nagaan of wel degelijk voor elk van die elementen in voldoende mate wordt voorzien in “specifieke bepalingen”.

10. In artikel 152 van het voorontwerp wordt de Vlaamse Regering ermee belast om de bestaande wets- en decreetsbepalingen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen “om ze in overeenstemming te brengen met de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) en de federale en Vlaamse wetgeving die is aangenomen in het kader van de voormelde verordening”. Deze bevoegdheid vervalt twee jaar na de inwerkingtreding van het aan te nemen decreet en de besluiten die krachtens deze bepaling worden vastgesteld, moeten bij decreet worden bekrachtigd binnen twee jaar na hun inwerkingtreding, bij gebreke waarvan ze ophouden uitwerking te hebben.

Om nadere toelichting gevraagd over de draagwijdte van deze delegatie antwoordde de gemachtigde:

“Artikel 152 geeft de opdracht aan de Vlaamse Regering om de bestaande wetten en decreten in overeenstemming te brengen met de AVG en de federale en Vlaamse

wetgeving die is *of wordt* aangenomen in het kader van de voormelde verordening. De besluiten van de Vlaamse Regering dienen binnen de twee jaar na de datum van hun inwerkingtreding te worden bekrachtigd bij decreet.

Concreet: momenteel is men op het federale niveau nog druk bezig met een voorontwerp van kaderwet dat de huidige Wet Verwerking Persoonsgegevens van 8 december 1992 zal vervangen. Die kaderwet wordt genomen ingevolge de AVG. In het geval dat die wet nog niet is aangenomen op het ogenblik dat voorliggend voorontwerp van decreet wordt aangenomen, of in het geval dat men op het federale niveau zou opteren om toch niet alles in één kaderwet vast te leggen maar meerdere wetten zou aannemen ter uitvoering/implementatie van de AVG, zou het toch wenselijk zijn dat, indien nodig, de bestaande decreten en wetten aan die nieuwe kaderwet/diverse wetten, die worden genomen in toepassing van de AVG, kunnen worden aangepast, bij besluit van de Vlaamse Regering.

En uiteraard zullen deze ontwerpbesluiten eerst voor advies aan de Raad van State worden voorgelegd die dan zal nagaan of effectief de decreten en wetten enkel worden aangepast aan de wetgeving die werd genomen in toepassing van/in het kader van de AVG.

Het is dus zeker niet de bedoeling dat de vrijheid wordt gegeven aan de Vlaamse Regering om zonder restricties decreten en wetten aan te passen aan om het even welke wetgeving. De mogelijkheid voor de Vlaamse Regering om decreten en wetten aan te passen is beperkt, nl. aan de wetgeving die is of wordt aangenomen in toepassing en binnen het kader van de AVG. De AVG is bovendien een verordening die weliswaar de Lidstaten toelaat een aantal artikelen nader te regelen maar dit altijd binnen de grenzen, gesteld door de AVG.

Bovenstaande kan zeker in de memorie worden opgenomen.

Als de Raad van State hiermee akkoord kan gaan, voorstel om in artikel 152, eerste lid, iets te herformuleren:

De Vlaamse Regering wordt ermee belast de bestaande wets- en decreetsbepalingen te wijzigen, aan te vullen, te vervangen of op te heffen om ze in overeenstemming te brengen met de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming) en de federale en Vlaamse wetgeving die is of wordt aangenomen in het kader van de voormelde verordening.”

Zelfs met de door de gemachtigde voorgestelde wijziging, kan artikel 152 van het voorontwerp op verschillende wijzen worden gelezen. Enerzijds kan die bepaling aldus worden geïnterpreteerd dat de Vlaamse Regering enkel bestaande wets- en decreetsbepalingen kan wijzigen, aanvullen of opheffen om te vermijden dat ze in strijd zouden zijn met de dwingende bepalingen van de AVG. Anderzijds zou ze zo kunnen worden gelezen dat wanneer de AVG in de mogelijkheid voorziet om de verplichtingen of rechten gewaarborgd door de verordening te beperken, de Vlaamse Regering dergelijke beperkingen zou kunnen vaststellen.

In die tweede interpretatie zou artikel 152 van het voorontwerp niet bestaanbaar zijn met het wettigheidsbeginsel neergelegd in artikel 22 van de Grondwet. Doordat die grondwetsbepaling aan de bevoegde wetgever de bevoegdheid voorbehoudt om vast te stellen in welke gevallen en onder welke voorwaarden afbreuk kan worden gedaan aan onder meer het

recht op eerbiediging van het privéleven, waarborgt ze aan elke burger dat geen enkele inmenging in dat recht kan plaatsvinden dan krachtens regels die zijn aangenomen door een democratisch verkozen beraadslagende vergadering. Een delegatie aan een andere macht is evenwel niet in strijd met het wettigheidsbeginsel voor zover de machtiging voldoende nauwkeurig is omschreven en betrekking heeft op de tenuitvoerlegging van maatregelen waarvan de essentiële elementen voorafgaandelijk door de wetgever zijn vastgesteld.²⁵ Aan die voorwaarden is in dit geval niet voldaan.²⁶

Bijgevolg is artikel 152 van het voorontwerp enkel aanvaardbaar voor zover de erin vervatte machtiging aan de Vlaamse Regering aldus wordt begrepen dat zij bestaande wets- en decreetsbepalingen mag wijzigen, aanvullen, vervangen of opheffen om te vermijden dat ze in strijd zouden zijn met de dwingende bepalingen van de AVG, zonder in nieuwe beperkingen of verdergaande maatregelen te mogen voorzien.

11. Het voorontwerp moet nog aan een bijkomend wetgevingstechnisch onderzoek worden onderworpen. Bij wijze van voorbeeld kan op de volgende gebreken worden gewezen:

- in sommige bepalingen wordt beoogd te verwijzen naar een decretale bepaling zoals die gold voorafgaande aan de inwerkingtreding van het aan te nemen decreet, zonder dat dit in de *tekst* zelf wordt gepreciseerd. Zo zal in het ontworpen artikel 9, vierde lid, van het decreet van 18 juli 2008 ‘betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer’ (artikel 14 van het voorontwerp) en in het ontworpen artikel 19, § 3, van het decreet van 13 juli 2012 ‘houdende de oprichting en organisatie van een Vlaamse dienstenintegrator’ (artikel 28 van het voorwerp) moeten worden verwezen naar artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 “zoals dit gold ten laatste op 24 mei 2018”;
- bij de identificatie van de bepalingen die bij het aan te nemen decreet worden gewijzigd, wordt soms verwezen naar wijzigingsdecreten die de geïmplementeerde bepaling evenwel niet wijzigen. Zo wordt artikel 11 van de wet van 25 juni 1993 ‘betreffende de uitoefening en de organisatie van ambulante en kermisactiviteiten’ niet gewijzigd door het decreet van 24 februari 2017 (artikel 43 van het voorontwerp) en wordt artikel 2 van de Vlaamse

²⁵ Zie in dat verband onder meer: GwH 21 december 2004, nr. 202/2004, B.4.3 en B.5.4; GwH 14 juni 2006, nr. 94/2006, B.18 en B.19; GwH 26 juni 2008, nr. 95/2008, B.42 en B.43; GwH 18 maart 2010, nr. 29/2010, B.10.1 en B.10.2; GwH 19 maart 2015, nr. 40/2015, B.32.1; GwH 23 april 2015, nr. 44/2015, B.36.2; GwH 21 mei 2015, nr. 63/2015, B.10 en GwH 14 juli 2016, nr. 108/2016, B.11.1 en B.60.

²⁶ Het Grondwettelijk Hof aanvaardt weliswaar dat in een door de Grondwet aan de decreetgever voorbehouden aangelegenheid ook de regeling van essentiële elementen aan de Vlaamse Regering wordt opgedragen, maar daartoe is vereist dat uitzonderlijke omstandigheden de machtiging moeten verantwoorden, dat de machtiging uitdrukkelijk en ondubbelzinnig moet zijn en dat de door de Vlaamse Regering genomen maatregelen moeten worden bekrachtigd bij decreet binnen een relatief korte termijn, bij gebreke waarvan de besluiten van de Vlaamse Regering geacht worden nooit uitwerking te hebben gehad: GwH 17 juli 2003, nr. 100/2003, B.11.2; GwH 19 mei 2004, nr. 88/2004, B.7.2; GwH 1 december 2004, nr. 195/2004, B.16.3; GwH 16 maart 2005, nr. 57/2005, B.8.2; GwH 21 september 2005, nr. 143/2005, B.3.2; GwH 14 december 2005, nr. 186/2005, B.7.2; GwH 27 mei 2008, nr. 83/2008, B.5.2. In dit geval is, nog los van de vraag of een termijn van twee jaar als een relatief korte termijn kan worden beschouwd, alvast niet voldaan aan de eerste van de twee voormelde voorwaarden. De bepaling dat de besluiten “[op]houden (...) uitwerking te hebben als ze niet [tijdig] bij decreet zijn bekrachtigd” volstaat voorts niet in het licht van de voorwaarde dat de besluiten bij niet-tijdige bekrachtiging geacht moeten worden nooit uitwerking te hebben gehad.

Wooncode van 15 juli 1997 niet gewijzigd bij het decreet van 30 juni 2017²⁷ (artikel 139 van het voorontwerp);

- in het ontworpen artikel 9, derde lid, van het decreet van 18 juli 2008 (artikel 14 van het voorontwerp) moet worden verwezen naar “artikel 4, 8)” van de AVG (in plaats van “artikel 4, 8°”);
- het ontworpen artikel 14, § 3, 5°, van het Archiefdecreet van 9 juli 2010 (artikel 21 van het voorontwerp) wordt het best aangevuld als volgt:

“conform artikel 9 van de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)”.

12. Het voorontwerp strekt tot wijziging van een aantal bepalingen van decreten die eveneens het voorwerp uitmaken van wijzigingen in andere voorontwerpen waaromtrent de Raad van State om advies werd gevraagd, of die in voorbereiding zijn. Zo strekken de artikelen 77 tot 82 van het voorontwerp tot wijziging van het decreet van de Vlaamse Gemeenschap van 12 juli 2013 ‘betreffende de integrale jeugdhulp’. Dat decreet wordt ook gewijzigd bij het voorontwerp van decreet van de Vlaamse Gemeenschap ‘houdende het overheidstoezicht in het kader van het welzijns- en gezondheidsbeleid’ waaromtrent de Raad van State op 16 juni 2017 advies 61.391/3 heeft gegeven,²⁸ evenals door het voorontwerp van decreet ‘houdende diverse wijzigings-, opheffings- en overgangsbepalingen aangaande het decreet betreffende het jeugddelinquentierecht, dat de Vlaamse Regering op 15 december 2017 in eerste lezing heeft aangenomen.²⁹

Er moet worden nagegaan of die wijzigingen voldoende op elkaar zijn afgestemd.

13. Er moet in het voorontwerp een nieuw artikel 2 worden ingevoegd, dat luidt: “Dit decreet voorziet in de gedeeltelijke uitvoering van verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer

²⁷ Maar wel bij artikel 20 van het decreet van 22 december 2017 ‘houdende wijziging van diverse bepalingen van het decreet van 31 januari 2014 betreffende opdracht van de bevoegdheid inzake het voeren van een specifiek grond- en woonbeleid voor Vlaams-Brabant aan de Provincie Vlaams-Brabant, het decreet van 15 juli 1997 houdende de Vlaamse Wooncode en het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandenbeleid’, dat niet wordt vermeld.

²⁸ Voor een ander voorbeeld: zie opmerking 14.

²⁹ Zie beslissingen van de Vlaamse Regering, Ministerraad van 15 december 2017, beschikbaar op https://www.vlaanderen.be/nl/vlaamse-regering/beslissingenvlaamseregering?publication_date=pick&publication_date_1%5Bmin%5D%5Bdate%5D=15-12-2017&publication_date_1%5Bmax%5D%5Bdate%5D=15-12-2017.

van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)”.³⁰

ONDERZOEK VAN DE TEKST

Artikelen 11 tot 13

14. De wijzigingen vervat in de artikelen 11 tot 13 van het voorontwerp sporen niet met het in opmerking 5 vermelde voorontwerp van bestuursdecreet, in zoverre artikel IV.4 van dat laatste voorontwerp strekt tot de opheffing van de bepalingen die bij de artikelen 11 tot 13 van het aan te nemen decreet zouden worden gewijzigd. Die opheffing gebeurt weliswaar pas op een door de Vlaamse Regering te bepalen datum, die wellicht na 25 mei 2018 zal liggen, maar de aandacht van de stellers van dit voorontwerp wordt er alvast op gevestigd dat door die opheffing ook artikel 2 van het decreet van 18 juli 2008 verdwijnt, dat nochtans definities bevat die relevant zijn voor bepalingen van dat decreet die niet worden opgeheven, waaronder het ontworpen artikel 9 ervan (artikel 14 van dit voorontwerp).

Artikel 14

15. In het ontworpen artikel 9 (artikel 14 van het voorontwerp) wordt bepaald dat “[d]e veiligheidsconsulenten die door de instanties werden aangewezen conform artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer en het besluit van de Vlaamse Regering van 15 mei 2009 betreffende de veiligheidsconsulenten, vermeld in artikel 9 van het decreet van 18 juli 2008 betreffende het elektronische bestuurlijke gegevensverkeer, (...) de functie van functionaris voor gegevensbescherming [kunnen] opnemen *als ze voldoen aan de vereisten, vermeld in artikel 37, lid 5, van de algemene verordening gegevensbescherming*”. Door die laatste verwijzing (naar de bij die bepaling van de AVG vereiste kwalificaties om aangewezen te kunnen worden als functionaris voor gegevensbescherming) ontstaat de indruk dat de andere bepalingen van artikel 37 van de AVG niet zouden gelden, zoals bijvoorbeeld de bekendmakings- en meldingsplicht waarvan gewag wordt gemaakt in artikel 37, lid 7, van de AVG. De vraag rijst dan ook of niet beter naar artikel 37 in zijn geheel wordt verwezen, zoals bijvoorbeeld wel is gebeurd in artikel 133 van het voorontwerp.

Die opmerking geldt ook voor artikel 28 van het voorontwerp.

Artikel 26

16. In het ontworpen artikel 15, § 2, eerste lid, van het decreet van 13 juli 2012 wordt gewag gemaakt van “de mogelijkheid van de instanties en de externe overheden om met toepassing van artikel 23, lid 1, e) en h), van de algemene verordening gegevensbescherming de

³⁰ De omzendbrief VR/2014/4 van 9 mei 2014 ‘betreffende de wetgevingstechniek’ voorziet weliswaar niet uitdrukkelijk in een dergelijke bepaling, maar ze is toch raadzaam omwille van de informatieve waarde ervan. Ze kan eventueel zelfs bijdragen tot een meer beknopte formulering van het opschrift.

verplichtingen en de rechten, vermeld in artikel 12 tot en met 22 van de voormelde verordening, niet toe te passen bij de verwerking van persoonsgegevens in het kader van een onderzoek dat betrekking heeft op een welbepaalde natuurlijke persoon”. De gemachtigde verklaarde daarover het volgende:

“De bedoeling van paragraaf 2 is en blijft dat het inzagerecht via deze bepaling niet kan worden gebruikt om andere uitzonderingen op het inzagerecht te omzeilen. Praktisch gaat het telkens om de diverse inspectiediensten waarvoor in andere bepalingen tijdelijk van het recht van inzage kan worden afgeweken. Dan mag de betrokkene in die gevallen evenmin via de VDI inzage krijgen. In de diverse inspectiebepalingen is reeds voorzien dat de betrokken inspectiedienst conform die bepalingen kan beslissen dat de betrokkene bepaalde rechten niet kan uitoefenen. Dan moet eveneens worden voorzien dat de betrokkene evenmin via de VDI zijn rechten, die hij bij de inspectiedienst rechtstreeks niet kan uitoefenen, evenmin via de VDI kan uitoefenen.”

De Raad van State kan zich bij die zienswijze aansluiten, maar moet aanstippen dat de niet-toepassing van de rechten en de verplichtingen vervat in de artikelen 12 tot 22 van de AVG weliswaar een toepassing is van (en in overeenstemming moet zijn met) artikel 23 van de AVG, maar dit veronderstelt dat er “specifieke bepalingen” in de zin van artikel 23, lid 2, van de AVG zijn uitgewerkt. Enkel in zoverre die specifieke bepalingen zijn uitgewerkt voor een bepaalde situatie (zoals het geval is voor verschillende bepalingen van de ontworpen regeling) kan aan de betrokkene geweigerd worden om zijn rechten via de Vlaamse dienstenintegrator uit te oefenen. Dit zou in de ontworpen bepaling tot uiting moeten komen, bijvoorbeeld door eveneens te verwijzen naar “specifieke decretale bepalingen ter uitvoering van die verordeningsbepaling”.

Artikel 31

17.1. De ontworpen vervanging van artikel 26, derde lid, van het decreet van 4 april 2014 ‘betreffende de organisatie en de rechtspleging van sommige Vlaamse bestuursrechtscolleges’ bij artikel 31 van het voorontwerp heeft tot gevolg dat een termijn van acht dagen waarbinnen de betrokkenen op de griffie inzage kunnen nemen in het dossier, wordt vervangen door een termijn van acht dagen waarbinnen de griffie antwoordt op een verzoek tot inzage van de betrokkene.

De gemachtigde bevestigde dat dit een vergissing is en dat in de ontworpen bepaling gewag moet worden gemaakt van de inzage door de betrokkenen in het dossier, veeleer dan een antwoord door de griffie op een verzoek tot inzage.

17.2. De gemachtigde bevestigde dat ook artikel 28, eerste lid, van het decreet van 4 april 2014 (waarin eveneens gewag wordt gemaakt van een termijn van acht dagen voor de inzage van het dossier) een gelijkaardige aanpassing zal moeten ondergaan.

Artikel 66

18. De datum van bekrachtiging van het decreet ‘houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid’ zal nog tijdig moeten worden ingevuld in artikel 66 van het voorontwerp. Die opmerking geldt ook voor het opschrift van de onderafdeling 4 dat de ontworpen bepaling bevat.

Artikel 77

19. De vraag rijst of in artikel 77 van het voorontwerp ook geen definitie van “geanonimiseerde persoonsgegevens” moet worden opgenomen (vergelijk met artikel 74, 1°, van het voorontwerp), aangezien in artikel 70 van het decreet van 12 juli 2013 niet alleen gewag wordt gemaakt van gecodeerde persoonsgegevens (die wel worden gedefinieerd), maar ook van geanonimiseerde persoonsgegevens.

Artikelen 145 en 146

20. Naast de artikelen 4/1.2.2 en 7.8.1 van het Energiedecreet van 8 mei 2009 komt de term “privacywetgeving” ook voor in de definitie zelf van die term in artikel 1.1.3, 101/1°, van dat decreet, alsook in artikel 4.1.22/2, van het decreet. Wellicht moeten voor die twee artikelen ook aangepaste wijzigingsbepalingen worden uitgewerkt.

Artikel 153

21. In sommige gevallen treden de oorspronkelijke bepalingen (die bij het aan te nemen decreet worden gewijzigd) pas in werking na 25 mei 2018. In dat geval is het problematisch om in artikel 153 van het voorontwerp te bepalen dat de wijzigingen ervan in het aan te nemen decreet in werking treden op 25 mei 2018. De gemachtigde antwoordde daarop als volgt:

“Terechte opmerking. Artikel 6 en 7 treden in werking op 3 december 2018. Artikel 33 tot en met 35 treden in werking op 1 januari 2019. In artikel 66 kan inmiddels ook de datum worden ingevoegd: het decreet van 19 januari 2018 houdende het overheidstoezicht in het kader van het gezondheids- en welzijnsbeleid. Dit decreet treedt in werking op 1 januari 2019.

Artikel 153 wordt dus als volgt:

Art. 153. Dit decreet treedt in werking op 25 mei 2018, met uitzondering van:

1° artikel 6 en 7, die in werking treden op 3 december 2018;

2° artikel 33 tot en met 35 en artikel 66, die in werking treden op 1 januari 2019;

3° artikel 148, dat in werking treedt op de datum van de inwerkingtreding van artikel 107 van het decreet van 25 april 2014 betreffende de handhaving van de omgevingsvergunning.”

Met deze aanpassing kan alvast worden ingestemd, maar de stellers zouden het voorontwerp nog eens aan een volledig onderzoek moeten onderwerpen wat betreft de datum van inwerkingtreding. Zo treedt artikel 4/1.2.2 van het Energiedecreet van 8 mei 2009, dat wordt gewijzigd bij artikel 145 van het aan te nemen decreet, pas in werking op een datum te bepalen door de Vlaamse Regering.

DE GRIFFIER

DE VOORZITTER

Astrid TRUYENS

Jo BAERT

Aan mevrouw Liesbeth Homans
Viceminister-president van de Vlaamse
Regering en Vlaams minister van
Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen,
Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Arenbergstraat 7
1000 BRUSSEL

uw kenmerk

-

vragen naar / e-mail

bea.kayaerts@vlaanderen.be

ons kenmerk

L1-2018-03

telefoonnummer

02-553 64 61

bijlagen

-

datum

8 februari 2018

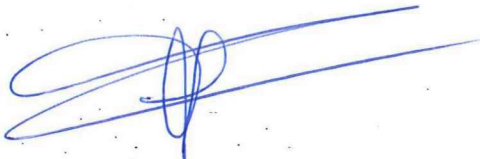
Betreft : Advies over het voorontwerp decreet gegevensbescherming

Mevrouw de minister,

SARO ontving op 16 januari 2018 uw adviesvraag over het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de algemene verordening gegevensbescherming.

Voor wat betreft de voorgestelde aanpassingen voor de beleidsvelden 'ruimtelijke ordening' en 'onroerend erfgoed' heeft de raad geen strategische bemerkingen bij dit voorontwerp van decreet.

Met vriendelijke groeten,

Filiep Loosveldt
voorzitter SARO

Mevrouw Liesbeth HOMANS

Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Arenberggebouw

Arenbergstraat 7

1000 BRUSSEL

contactpersoon

Gunter Naets
gnaets@serv.be

ons kenmerk

SARWGG_20180125_Aanpassing decreten aan AVG_ADV

Brussel

31 januari 2018

Advies over het ontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming).

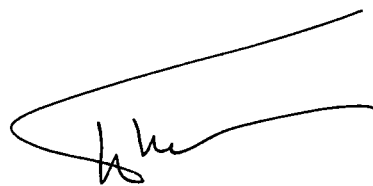
Mevrouw de minister

U vroeg de SAR WGG op 16 januari 2018 om advies te verlenen over het bovenstaande ontwerp van decreet houdende aanpassing van de decreten aan de algemene verordening gegevensbescherming.

De raad beslist op 25 januari 2018 in consensus om geen advies te formuleren over dit ontwerp van decreet.

Met vriendelijke groet

Jan De Maeseneer
voorzitter

Gunter Naets
Secretaris

Kabinet minister Homans	
NR.	Bh 9256
Datum IN	01 FEB. 2018
Datum UIT	

Advies

Aanpassing decreten aan Algemene Verordening Gegevensbescherming

Brussel, 12 februari 2018

Adviesvraag: Voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

Adviesvrager: Liesbeth Homans - Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering, Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Ontvangst adviesvraag: 17 januari 2018

Adviestermijn: 30 dagen

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 12 februari 2018

Contactpersoon: Wim Knaepen - wknaepen@serv.be

Mevrouw Liesbeth Homans
Viceminister-president van de Vlaamse regering en
Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,, Wonene, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding

Arenbergstraat 7
B-1000 BRUSSEL

contactpersoon

Wim Knaepen
wknaepen@serv.be

ons kenmerk

SERV_ADV_20180212_AVG_wk

Brussel

12 februari 2018

Aanpassing decreten aan Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Mevrouw de minister

De nieuwe Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) heeft tot doel om het gegevensbeschermingsrecht in de Europese Unie te harmoniseren en het vrije verkeer van persoonsgegevens binnen de Europese Unie te waarborgen. Hiermee beoogt de Europese wetgever tegemoet te komen aan de uitdagingen van snelle technologische ontwikkelingen. Om een consistent en hoog beschermingsniveau te kunnen waarborgen, dient het niveau binnen de Unie gelijkwaardig te zijn, door een coherente en homogene toepassing van de regels waarmee de persoonsgegevens van natuurlijke personen binnen de Unie worden beschermd. De verordening beschermt, kort samengevat, de natuurlijke personen wier persoonsgegevens geheel of gedeeltelijk geautomatiseerd verwerkt worden of wier persoonsgegevens in een bestand zijn opgenomen of bestemd zijn om daarin te worden opgenomen.

Cruciaal is dat ondernemingen, groot en klein, organisaties zoals vzw's, en bestuursinstanties, zowel nationaal als regionaal als lokaal, die persoonlijke gegevens van natuurlijke personen verwerken, tegen 25 mei 2018 moeten kunnen aantonen dat ze al de mogelijke technische en organisatorische maatregelen hebben genomen om deze data te beschermen.

De voorliggende adviesvraag heeft betrekking op het conformeren van de Vlaamse regelgeving aan de AVG. Hiervoor werd reeds in een conceptnota van 2 december 2016 een aanpak voor de aanpassing van de Vlaamse regelgeving uiteengezet. Die aanpak werd in samenwerking met alle ministers en hun respectieve administraties beleidsdomeinoverschrijdend uitgevoerd, waarbij sinds begin januari 2017 alle decreten werden gescreend op hun overeenstemming met de AVG. Met het oog op de aanpassing aan de AVG kon worden vastgesteld dat de Vlaamse decreten een aantal onderwerpen bevatten die steeds terugkeren en aldus de beleidsdomeinen overschrijden:

- Verwijzing naar machtigingen
- Verwijzing naar bijzondere categorieën van persoonsgegevens

- Algemene verwijzing naar bestaande regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens
- Uitzondering op de rechten van betrokkenen bij inspectie- of auditonderzoeken
- Uitzondering op rechten van betrokkenen bij specifieke bepalingen
- Kosteloze inzage
- Terminologische aanpassingen.

De SERV stelt vast de Vlaamse regering zich tijdig heeft voorbereid op de aanpassing van haar regelgeving aan de AVG. Aangezien de juridische beleidsruimte zeer beperkt is en het bovendien een technische aangelegenheid betreft, hebben de sociale partners als dusdanig geen bemerkingen op het voorontwerp van decreet.

De SERV wil niettemin de Vlaamse regering attenderen op de ruime draagwijdte van de AVG. Zoals hierboven aangegeven, is de AVG van toepassing op zowel besturen, organisaties als ondernemingen die zich bezighouden met het verwerken van persoonsgegevens. De begrippen 'persoonsgegevens' en 'verwerken' worden daarbij zeer ruim ingevuld zodat heel wat agentschappen, ondernemingen en organisaties onder het toepassingsgebied vallen. De SERV wijst erop dat de overstap naar de AVG een hele opgave betekent en een gedegen voorbereiding vergt, getuige de aanpak van de Vlaamse regering. Sleutelementen zijn een transparant databeheer, een duidelijk governanceproces en respect voor de bescherming van de privacy. Het is evident dat niet alle ondernemingen, organisaties en instanties hiermee even vertrouwd zijn, hiervoor over dezelfde middelen beschikken of zelfs maar even goed geïnformeerd zijn.

Wat de lokale besturen betreft, blijkt uit uw antwoord op een parlementaire vraag¹ dat de lokale besturen kunnen bogen op een gedegen ondersteuning en begeleiding.

De SERV stelt zich evenwel de vraag of ook de betrokken kmo's en organisaties voldoende worden bereikt. Voor kmo's, in het bijzonder kleine ondernemingen, en organisaties is het vaak financieel niet haalbaar om een externe specialist in te huren en is het bovendien de vraag of zij voldoende op de hoogte zijn van de nieuwe Europese Verordening. De werkgeversorganisaties nemen hierin ten volle hun verantwoordelijkheid op, maar het is niet zeker of zij alle ondernemingen kunnen bereiken. De SERV dringt er op aan dat de Vlaamse overheid een intensieve sensibiliseringscampagne opzet en in al haar interacties met de ondernemingen en organisaties wijst op het belang van de AVG en de mogelijke steunverlening binnen de KMO-portefeuille. Ook federaties (verzekeringen, boekhouding, accountancy, banken) die veelal een vertrouwensrelatie hebben met ondernemingen en organisaties kunnen in deze sensibiliseringscampagne ingeschakeld worden. Samen met de

¹ Vlaams Parlement, Schriftelijke vraag nr. 883 van Daniëlle Vanwesenbeeck, General Data Protection Regulation (GDPR) – Implementatie, 14 september 2017. Uit het antwoord van de minister blijkt dat er verschillende informatie-uitwisselingen plaats hebben gevonden, waarbij heel wat steden en gemeenten door het Agentschap Informatie Vlaanderen en het Facilitair Bedrijf werden geïnformeerd over de AVG. Verder is er ook informatie- en kennisuitwisseling tussen het Agentschap Informatie Vlaanderen, het Facilitair Bedrijf en de steden en gemeenten via het maandelijks VVSG-overleg met de informatieveiligheidsconsulenten van de lokale besturen en via de werkgroep 'Informatieveiligheid van de Vlaamse overheid' waaraan de VVSG en verschillende veiligheidsconsulenten van lokale besturen deelnemen. Daarnaast kunnen de ICT-dienstenleveranciers van de steden en gemeenten verschillende ICT-bouwstenen en –platformen gebruiken die door voorgenoemde administraties worden beheerd en die, waar nodig, zijn of zullen worden aangepast conform de principes van de AVG.

inspanningen van de werkgeversorganisaties rekent de SERV erop dat op die manier een optimaal dekkinggebied binnen Vlaanderen kan worden gerealiseerd.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter

Mevrouw Liesbeth Homans
Viceminister-president van de Vlaamse Regering
Vlaams minister van Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Wonen, Gelijke Kansen en Armoedebestrijding
Arenbergstraat 7
1000 Brussel

BIJLAGEN / DATUM 8 FEBRUARI 2018
ONS KENMERK AR - VAST BUREAU - COR - 1718 - 004
CONTACT KOEN.STASSEN@VLOR.BE/ 02/227.13.78

BETREFT VOORONTWERP VAN DECREET HOUDENDE DE AANPASSING VAN DE DECRETEN AAN ALGEMENE
VERORDENING GEGEVENSBESCHERMING

Geachte minister Homans,

In antwoord op de adviesvraag die we op 16 januari 2018 ontvingen over het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan algemene verordening gegevensbescherming, besliste het Vast Bureau van de Vlor om te reageren per brief.

De voorgestelde wijzigingen in de onderwijsdecreten zijn hoofdzakelijk van technische aard en hebben niet meteen een impact. De Vlor heeft dan ook geen inhoudelijke opmerkingen bij deze wijzigingen.

Dat het recht op inzage van de bijgehouden persoonsgegevens volgens de AVG kosteloos moet uitgeoefend kunnen worden, heeft echter wel gevolgen voor de scholen en centra van het leerplichtonderwijs. Het decreet basisonderwijs en de codex secundair onderwijs laten immers de mogelijkheid open dat er in het school- of centrumreglement ingeschreven wordt dat ouders of leerlingen een vergoeding moeten betalen voor een kopie van de gegevens die de school bijhoudt van de leerling. Deze mogelijkheid wordt nu geschrapt in de artikels 51 en 56 van het voorontwerp van decreet. De Vlor heeft geen inhoudelijk probleem met deze kosteloosheid.

Daarnaast worden er in de artikelen 15 e.v. nog een aantal rechten ingeschreven in de AVG waarvan de Vlor vraagt om na te gaan in hoeverre die decretale wijzigingen vragen en/of moeten opgenomen worden in de schoolreglementen. Het gaat dan onder meer over de rectificatie en wissing van de gegevens.

De Vlor vraagt om de scholen grondig te informeren over eventuele wijzigingen die nodig zijn aan de schoolreglementen ten gevolge van de omzetting van de AVG. De raad vraagt wel een gedoogperiode voor de toepassing ervan omdat het onhaalbaar is om de schoolreglementen van de scholen voor het schooljaar 2018-2019 nog aan te passen. De inschrijvingen voor het volgend schooljaar zijn op sommige plaatsen immers al gestart.

Met de meeste hoogachting,

Mia Douterlungne
administrateur-generaal

Harry Martens
voorzitter

Cc: een copie van deze brief wordt bezorgd aan Viceminister-president en Vlaams minister van Onderwijs Hilde Crevits

ADVIES AANPASSING DECRETEN AAN DE
ALGEMENE VERORDENING
GEGEVENSBECHERMING

Advies 2018-06 / 15.02.2018

INHOUD

1	Situering	3
2	Beknopte inhoud.....	3
3	Bespreking.....	3
3.1	(Procesmatige) aanpak	3
3.2	Toepassingsgebied	4
3.3	Uitzondering op rechten	5
3.4	Politierichtlijn	6

de concrete juridische aanpassingen wordt geopteerd voor geëigende generieke formuleringen die bruikbaar zijn over de diverse beleidsdomeinen heen. Tevens wordt erover gewaakt dat de juridische formulering toekomstbestendig is, en bijgevolg toekomstige wijzigingen in de regelgeving kan ondervangen. De oefening wordt extra bemoeilijkt mede doordat basiswetgeving, zoals de wet op de verwerking persoonsgegevens, federale materie is, en ter zake diverse wijzigingen op stapel staan (onder meer wordt het stelsel van de machtigingen ongedaan gemaakt).

De Raad meent dat het ontwerp van decreet de nodige waarborgen betracht om de gegevensverwerking binnen de diverse bevoegdheidsdomeinen aan de AGV aan te passen, en bovendien een juridisch sluitend geheel te vormen mede door te anticiperen op mogelijke wijzigingen in de federale regelgeving. De Raad erkent de noodzaak om de in het AGV toegekende rechten in de interne rechtsregeling te waarborgen. De Raad meent dat dit tegelijk kan sporen met het verzekeren van adequate toezicht- en inspectieopdrachten binnen de diverse bevoegdheidsdomeinen, en met het ontsluiten van (geanonimiseerde) gegevens voor wetenschappelijk onderzoek.

3.2 TOEPASSINGSGBIED

Binnen het beleidsveld wonen zijn diverse sociale woonactoren actief. Zij voeren binnen een reglementair kader specifieke opdrachten uit. Sociale huisvestingsmaatschappijen kennen woningen toe aan kandidaat-huurders die moeten voldoen aan vooropgestelde voorwaarden naar inkomen en onroerend bezit edm. Met het oog op deze opdrachten houden deze woonactoren diverse persoonsgegevens bij en zijn zij onderworpen aan de wet op de verwerking van persoonsgegevens. In het inschrijvingsregister worden gegevens van kandidaat-huurders bijgehouden om op een reglementair bepaalde wijze een woning te kunnen toewijzen. Na toewijzing worden de gegevens van elke sociale huurder bijgehouden, onder meer om de huurprijs correct te kunnen bepalen (gegevens inzake de gezinssamenstelling en het inkomen). Artikel 52 van het Kaderbesluit Sociale Huur stelt hieromtrent het volgende:

De referentiepersoon geeft aan de verhuurder, door zijn aanvraag tot inschrijving in het register, zijn inschrijving als kandidaat-huurder of zijn huurderschap, de toestemming om bij de bevoegde overheden en instellingen en bij de lokale besturen de noodzakelijke documenten of gegevens betreffende de in dit besluit gestelde voorwaarden en verplichtingen te verkrijgen, met behoud van de toepassing van de bepalingen van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, haar uitvoeringsbesluiten en elke andere bepaling tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer, vastgesteld door of krachtens een wet, decreet of besluit. De VMSW coördineert de elektronische gegevensstromen en elektronische informatie-uitwisseling tussen de diverse actoren vermeld in dit besluit. Alle elektronische gegevens mogen in dit kader via de VMSW uitgewisseld worden. De VMSW mag de gegevens ook gebruiken voor

3.4 POLITIERICHTLIJN

Binnen het beleidsveld wonen wordt aan welbepaalde ambtenaren bijzondere strafrechtelijke bevoegdheden toegekend. Zij treden op in de hoedanigheid van officier van gerechtelijke politie en/of hulpofficier van de procureur des konings. Deze ambtenaren hebben specifiek de opdracht om de misdrijven bepaald in artikel 20 van de Vlaamse Wooncode op te sporen en vast te stellen, met name het verhuren of ter beschikking stellen van ongeschikte en/of onbewoonbare woningen.

Het is de Raad onduidelijk of voor deze uitoefening van opdrachten de richtlijn over de bescherming van gegevensbescherming bij justitiële samenwerking in strafzaken en politionele samenwerking (EU politierichtlijn) niet van toepassing is. Indien dit niet het geval is (en gegevensverwerking is onderworpen aan de AGV), is het de vraag wat er gebeurt in geval het dossier wordt overgedragen aan de bevoegde justitiële diensten (wat mogelijk wel consequenties heeft naar de toepassing van vernoemde richtlijn). Het is de Raad niet duidelijk of het gevolg van deze overdracht op de oorspronkelijke gegevensverwerking (via een generieke formulering) voldoende wordt geregeld: is het met andere woorden voldoende dat ter zake het antwoord wordt afgewacht van het openbaar ministerie of de onderzoeksrechter (zoals voorzien in nieuw toe te voegen paragraaf 8 van artikel 2 Vlaamse Wooncode)? De Raad meent dat ter zake omzichtigheid geboden is en desgevallend moet dit nader worden onderzocht en/of verduidelijkt.

Algemene Raad
12 februari 2018

Advies bij het voorontwerp van decreet houdende de aanpassing van de decreten aan de verordening (EU) 2016/679 van het Europees Parlement en de Raad van 27 april 2016 betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens en tot intrekking van Richtlijn 95/46/EG (algemene verordening gegevensbescherming)

De Vlaamse Regering besliste in december 2016 over een plan van aanpak voor de aanpassing van de Vlaamse regelgeving aan de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) tegen uiterlijk 24 mei 2018. Alle ministers en hun respectieve administraties werden belast hun volle medewerking te verlenen aan de tijdige aanpassing van de regelgeving.

Een werkgroep, bestaande uit maximaal 2 juristen per beleidsdomein, is begin januari 2017 gestart met het screenen van alle decreten om de overeenstemming met de bepalingen van de AVG na te gaan. Het resultaat van de screening leidde tot voorliggend voorontwerp van decreet waaraan de Vlaamse Regering op 12 januari 2018 haar principiële goedkeuring hechtte. Aan de bevoegde strategische adviesraden werd gevraagd om binnen een termijn van 30 dagen hun advies mee te delen.

De Algemene Raad van de SARC formuleerde zijn advies, dat via schriftelijke procedure en met inbreng van de sectorraden werd gefinaliseerd.

Analyse van het voorontwerp van decreet

Algemeen

De AVG heeft als doel de gegevensbescherming in de Europese lidstaten te harmoniseren. Naast een aantal terminologische aanpassingen, worden de volgende wijzigingen voorgesteld:

- schrapping van verwijzing naar de machtigingsprocedures en vervanging door een algemene bepaling wegens bestaande onduidelijkheid over nog te treffen nieuwe (federale) regelingen;
- aanpassing van verwijzing naar bestaande bijzondere categorieën van persoonsgegevens;

- invoering van algemene verwijzing naar de regelgeving over de bescherming bij verwerking van persoonsgegevens;
- vermelding van uitzondering op de rechten van betrokkenen in geval van inspectie- of auditonderzoeken of bij specifieke bepalingen;
- vermelding van de kosteloze (eerste) kopie wat recht van inzage betreft.

Specifieke verwijzingen naar regelgeving inzake Cultuur, Jeugd, Sport en Media

Bij Afdeling 1. *Wijzigingen van de regelgeving van het beleidsdomein Kanselarij en Bestuur* wordt in artikel 17 een wijziging aan het decreet van 27 maart 2009 betreffende radio-omroep en televisie toegelicht. Het betreft een vermelding van de uitzondering op de rechten van betrokkenen in geval van inspectie of auditonderzoeken.

Bij Afdeling 11. *Wijzigingen van de regelgeving van het beleidsdomein Cultuur, Jeugd, Sport en Media* wordt in artikel 93 verwezen naar het decreet van 24 januari 2003 houdende bescherming van het roerend cultureel erfgoed van uitzonderlijk belang ('topstukkendecreet). Het betreft opnieuw een vermelding van de uitzondering op de rechten van betrokkenen in geval van inspectie of auditonderzoeken.

Nog in Afdeling 11 wordt in de artikels 94 tot en met 97 verwezen naar het Antidopingdecreet van 25 mei 2012. De aanpassingen toegelicht in artikel 94 zorgen voor een algemene verwijzing naar de regelgeving over de bescherming bij de verwerking van persoonsgegevens. Artikel 95 regelt de opheffing van een verwijzing naar de federale wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens. Deze wet moet als gevolg van de inwerkingtreding van de algemene verordening worden aangepast. Artikel 96 betreft opnieuw een vermelding van de uitzondering op de rechten van betrokkenen in geval van inspectie of auditonderzoeken. Artikel 97 betreft een terminologische aanpassing die de tekst van het decreet duidelijker in lijn brengt met de doelstellingen van de verordening.

Advies

De SARC stelt vast dat voor de omzetting van de AVG een grondige doorlichting van de Vlaamse regelgeving werd doorgevoerd. De voorgestelde aanpassingen zijn logisch en coherent met de doelstellingen van de verordening zonder dat zij raken aan de inhoud van de Vlaamse decreten.

Evenwel wil de SARC benadrukken dat de inwerkingtreding van de AVG een niet te onderschatten impact heeft op talloze organisaties in de cultuur-, jeugd-, sport- en mediasectoren. Zij verzamelen heel wat persoonsgegevens van hun leden, gebruikers en deelnemers, vaak op vraag van de Vlaamse overheid. In sommige gevallen wordt hen zelfs verzocht om de rijksregisternummers op te vragen¹. Dit laatste betekent dat de organisaties een veiligheidsconsulent moeten inschakelen, wat een bijkomende financiële en inhoudelijke last vertegenwoordigt. Deze verplichting vloeit voort uit bepalingen uit de Wet op het Rijksregister en de Privacywetgeving en AVG. De organisaties in kwestie werden hierop niet gewezen door de Vlaamse overheid op het moment dat de optie om rijksregisternummers te hanteren werd ingeschreven in het subsidiedecreet en werd aanbevolen door de administratie.

¹ Dit is bv. het geval voor de sportfederaties die de rijksregisternummers op vraag van Sport Vlaanderen verzamelen.

Daarnaast krijgen de organisaties regelmatig de vraag om (een deel van) de gegevens ter beschikking te stellen van de Vlaamse overheid. Hoewel deze gegevens meestal ‘geanonimiseerd’ worden, rijzen hieromtrent vragen in het licht van de AVG. De verwerking van deze gegevens door de Vlaamse overheid kan een effect hebben op de verantwoordingslast die bij de aanleverende organisaties rust². De overheid dient zelf ook nauwgezet de principes van de AVG na te leven: het opvragen en publiek maken van gegevens moet transparant en proportioneel zijn én de aanleverende organisatie moet vooraf weten wat er met deze gegevens zal gebeuren.

De SARC merkt tevens op dat de AVG een zeer grote impact heeft op het journalistieke werk. De verordening laat ruimte voor uitzonderingen ten behoeve van bepaalde beroepscategorieën, maar het is nog niet duidelijk hoe dit concreet zijn vertaling zal vinden in de (federale) wetgeving. Het journalistieke werk mag uiteraard niet belemmerd worden door een al te strikte interpretatie van de AVG. Het uitwerken van een goed uitzonderingskader is essentieel om kwaliteitsvolle journalistiek te blijven garanderen. De sectorraad Media zal dit thema nog specifiek opnemen in een apart advies op eigen initiatief.

Samenvatting

De SARC brengt een positief advies uit bij het voorontwerp van decreet en meer bepaald bij de vooropgestelde aanpassingen aan de sectorspecifieke decreten. Evenwel vraagt de raad met aandrang dat de Vlaamse overheid aandacht heeft voor de bezorgdheden die hij in zijn advies formuleert.

De bijkomende planlast voor de organisaties moet tot een absoluut minimum beperkt zijn. Indien er toch bijkomende lasten volgen uit vragen vanwege de overheid, moet die laatste voorzien in een heldere, gecoördineerde (lees beleidsdomein- en beleidsniveau-overschrijdende) omkadering, duidelijke informatie en gepaste ondersteuning voor de sectoren. Dit betekent ook een inschatting maken en toelichten van de gevolgen van het beheren van bepaalde gegevens, zoals rijksregisternummers.

Het kan niet de bedoeling zijn aan de organisaties te vragen om (bijkomende) persoonsgegevens op te vragen en te delen zonder duidelijke meerwaarde. Bovendien moet de overheid zelf ook strikt volgens de AVG handelen wanneer zij gegevens verwerkt die door de organisaties werden aangeleverd.

De SARC benadrukt tot slot dat een goed uitzonderingskader essentieel is om kwaliteitsvolle journalistiek te blijven garanderen.

Namens de Algemene Raad,
Luk Verschueren, algemeen voorzitter
Gaëtan Poelman, algemeen secretaris

² Het publiek maken van geanonimiseerde gegevens over bv. kleine organisaties zou kunnen leiden tot het traceren van personen.